

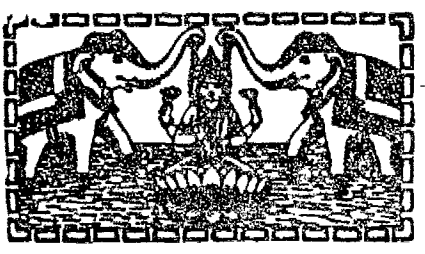

వార్తాపత్రి

- దేశీయవార్తలు
- మహాత్మా జీవితము పరిశీలనలు
- అమెరికాను వలస ప్రదేశములు
- సంపత్తి సంపాదనములు
- గారి తీర్పు
- అవసరము అప్రాప్తము కావలసినవి
- సి. వి. రంగస్వామిగారి సత్కారము
- భారత సేవకులకు వార్షిక పురస్కారములు
- విదేశీవార్తలు
- ఆర్థికపరిస్థితి
- సంపత్తి సంపాదనములు
- గారి తీర్పు
- అవసరము అప్రాప్తము కావలసినవి
- సి. వి. రంగస్వామిగారి సత్కారము
- భారత సేవకులకు వార్షిక పురస్కారములు
- విదేశీవార్తలు

ఆంధ్రపత్రిక

1933 సం॥ జూన్ నెల 13-వ తేదీ
మంగళవారము

ప్రపంచవార్తలు
సమావేశము

ప్రపంచవార్తలు సమావేశము నిన్నటి దినము లండనులో ప్రారంభమయినది. దీనియందు వివిధ దేశముల ప్రతినిధులును పాల్గొనుచున్నారు. హిందూ దేశమునకు గూడ ప్రతినిధులు కలదుగాని అది ఎట్టి ప్రాతినిధ్యమో తెలిసియే యున్నది. భారతదేశవాంఛలను తెలుపగల వంటి కుంగపులు గాని, పారిశ్రామికములు గాని, రాజకీయ నాయకులు గాని దీనియందు నియమింపబడరయిరి. భారతదేశ ప్రతినిధులుగ బ్రిటీషువారే హెచ్చుగ నియమింపబడిరి. వీరిలో పలువురు అధికారులే యగుటచే భారతీయులకోర్కెలను వీరు నివేదించగలుగుట దుర్లభమగుటకు నంది యునులేదు. అట్లావా సమావేశము నందు సమర్థతతో పాల్గొనవారు దీని యందు గూడ నియమింపబడిరని, ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరిగాని, అట్లావా సమావేశము గూర్చి భారతీయుల కెట్టి తృప్తి గలుగలేదనుట నిత్యము. అట్టి యసంతృప్తియే ప్రస్తుత ప్రాతినిధ్యము వలన గూడ గలుగుచో వింతయొడదు. ఈకారణముచే నలవోదారులుగ నియమింపబడిన సర్ పురుషోత్తమదాసు భావూరుదాసుగారును, ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారును గూడ హోరుగారి ఆహ్వానమును నిరాకరించిరి. భావూరుదాసుగారి లేఖను నిన్నటిదినము ప్రచురించియుంటిమి. నేటివార్తలలో రంగస్వామిఅయ్యగారి నిరాకరణలేఖ గనుపించును. ప్రపంచసమావేశమును ప్రారంభించిన జార్జిసార్వభౌముని ప్రసంగము సద్యాసమును చాటుచున్నది. కాని, ప్రతినిధులు ప్రపంచక్రైయమును గమనించి, తమ స్వలాభములను దానికి నింది, తమ జీవితములకు ముందుకు వచ్చెదరా యను ప్రశ్న గలదు. సార్వభౌముడు తెలిపినట్లు, ఆర్థికదృష్టిని అన్ని దేశములకును వ్యాపింపియున్నది. దీనిమూలమున బాధపడిన దేశము గనుపించదు. తర, తమ తారతమ్యము మాత్రమే గలదు. నానారాష్ట్రసంఘమువారు ఈ సమావేశము నేర్పూటగొనినను, దీని యందు సర్వము గానివాడుగూడ ప్రతినిధులుగ విచ్చేసిరి. సభ్యత్వమును

చాలించికొనిన జపానుదేశమును, సభ్యత్వములేని, అమెరికాదేశమును గూడ తమ ప్రతినిధులను బంపెను. ఇందు పెక్కుజాతులవారు చేరినందులకేమయిన అనుకూలప్రయోజనము గలుగునా, లేక అంతయు వట్టి యార్థాటముకేంద్ర పరిణమింపనా యను ప్రశ్న గలదు. వివిధ దేశములలో ప్రపంచసమావేశ పర్యవసానము గూర్చి విశ్వాసము ఏర్పడకున్నది. ప్రపంచమునందన్ని జాతులును బాధలో మునిగియుండుటచే, సమాన బాధలవలన కొంతవరస్వర సానుభూతి ఏర్పడవచ్చును. కాని, యీ సానుభూతి కేవల బుద్ధుడప్రాయము గల నుండి, స్వాధీనతత్వము మూలమున అణగిపోవునా? లేక లోకక్రైయమునకై పాలుబడుట కెల్లదును ముందుకు వచ్చెదరా? సార్వభౌముడు సభ్యులకు ప్రోత్సాహకరముగా సందేశము నొసగెను. మరియొక సందర్భమును గూడ గమనింపవచ్చును. కేవల స్వాధీనదృష్టితో జూచినను, అన్ని దేశములును సౌభాగ్యము ననుభవించు చున్నగాని, ఏ జాతీయు నంపద ననుభవించజాలదు. జర్మనీ దారిద్ర్యము ప్రపంచమునంతట ఆర్థికముగ బలహీనము గావించిన సంగతిని మరువవలెదరా. అందుచే ఏజాతీయు తనయొక్కరి లాభముకొరకు ధనము నంతను ప్రోగుచేసికొని మూటకట్టుకొని యుండికొన వలెదని తేలుచున్నది. ఒక దేశ మింకొక దేశముపై నాధారపడియుండునను విశ్వాసము బలపడుచో, ఇతరదేశములు నష్టపడినను తాముకొరమును బాగుపడగలమని ఏజాతీయుడైనా తృప్తిపడజాలదు. ఆకారణముచే నర్వజక్రైయముకొర కెల్లదును కలసి పాలుబడవలసిన యవసరము గనుపించును. ప్రతినిధుల కాహ్వాన మొసంగుచు, ప్రధాన మంత్రియగు మాక్స్ బాల్టగారు గంభీరోపన్యాస మొనగిరి. 67 ప్రభుత్వములవారు యీసమావేశము నందు హాజరయినందులకు తమ సంతృప్తిని తెలిపిరి. కేవల జాతీయార్థిక విధానముల వలన ప్రయోజనముండదని, వీరుచాటిరి. కాని జాతీయప్రభుత్వమును నెలకొల్పి, హెచ్చు వాణిజ్య సుంకముల నేర్పూటజేసిన మాక్స్ బాల్టగారు ప్రస్తుతదృష్టికి బాధ్యత నంగీకరింపక తీరదు. అంతర్జాతీయ సహకారము, జాతీయార్థికదయమునకు దారి చూపునని, మాక్స్ బాల్టగారు తెలిపిరి. కాని ఇట్టి ప్రతిపాదనలు కేవల సిద్ధాంత రూపము మాత్రమే నిలిచియుండునా? లేక ఆచరణలోనికి వచ్చునాయను ప్రశ్న గలదు. నానారాష్ట్ర సంఘ సమావేశమును, ఆయుధవినిర్జన సమావేశము మున్నగువాని చరిత్రజూచిన, ఆలోచించి ముగలుగుటలేదు. వివిధజాతుల వారును ఆమోదించిన కెల్లాగు ఒడంబడికగూడ నిష్ఫలమగుటబట్టి, ఆర్థిక విషయములలో పరిష్కారమును ఫలప్రదమగు ఒడంబడిక కుదురుననిగాని, అయ్యది ఆచరణలోనికి వచ్చునని గాని ఎంచుటకవకాశము గనుపించుచున్నది. మాక్స్ బాల్టగారి ప్రసంగము సిద్ధాంతమునందు దివ్యముగ నున్నను, ఆచరణలోనికి రాదగిన మాత్రములను తెలిసి వీరు నిరూపించరయిరి. కొన్ని దేశములు దివాలాదీసిననియు, మరికొన్ని దివాలాదీయచున్నవనియు, మాక్స్ బాల్టగారు వగచిరి. కాని, యింత వరకు అధోగతి యందున్న దేశములను బాగుచేయుట కేవలయత్న మయినను జరిగెనా? లేదని మాక్స్ బాల్టగారి ప్రసంగము బట్టియే గ్రహించవచ్చును. యుద్ధములు సందర్భమును తీసికొనవచ్చును. ఇంగ్లండు అమెరికాకు వాయిదాబోకిని 15 వ తేదీ నాటికి చెల్లించవలసియున్నది. ఈగొట్టెన్నియు ఆర్థిక సమావేశములో పరిష్కారమగునని, ఇంగ్లండు ఆశక్తికొనియుండును. కాని అమెరికా తన వాయిదా బోకిని చెల్లించి తరవాతయును ఇంగ్లండును తీసికొనవలయును. యీయుద్ధమును, అమెరికాను ఆశీర్వాదించుచున్నది.

మాక్స్ బాల్టగారి గూడిన వివిధ దేశములవారును అమెరికా అధ్యక్షులగు మెన్డెల్సన్ రూజువెల్టుగారితో సంప్రదించిరి. ఈ విషయమై ఆర్థికము లధికముగ జరిగెను. ఋణముల విషయమై ఏదియో పరిష్కారము లధికముగ జరిగెను. కాని, విమృశించి నీ సందర్భముల బట్టి, అంతయు కల్లయని తేలెను. నిన్నటి ప్రసంగములో మాక్స్ బాల్టగారు యుద్ధ ఋణముల గూర్చి ముచ్చటించిరి. యుద్ధ ఋణముల నీ సమావేశము ముందుగ పరిష్కరింపని యెడల, సమావేశము వలన ప్రయోజనముండదని, వీరుచాటిరి. కాని అమెరికా ప్రతినిధు లీ విషయమై విచారణ జరుగుట కిష్టపడుటలేదు. వారి యుద్ధములేనిది, యీ సమస్య కలిష్కారములుగను తేలియదు. అమెరికాలో మాక్స్ బాల్టగారు యుద్ధములవలన గూర్చి గావించిన ప్రసంగము, ఏమాత్రము నుముఖత గలిగింప లేదని వార్తలు తెలుపుచున్నవి. తేలిన ప్రభుత్వమున ఆర్థికమంత్రిగను, జాతీయ ప్రభుత్వమున గూడ కొంతకాలము మంత్రిగనుబనిచేసి రాజీనామానిచ్చిన స్పీడర్ ప్రభుత్వగారు మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రికలో ప్రపంచార్థికసమావేశము గూర్చి వ్రాయుచు అయ్యది జయము గాంచజాలదను నభిప్రాయముని క్రిందికితీసి తెలిపిచ్చిరి. “రాజ్యాధికార సమావేశము అనుకూలమగు ఫలితముల నొసగునను నూహకవకాశముగలదా? పూర్వము భవము అట్టి యాశ కెడమిచ్చుటలేదు. యూరపియన్ సంక్రామము ముగిసిన విమృశించి, జరిగిన అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సమావేశములలో నిది ఇరువది ఎనిమిదవదగును. ఇంతకు పూర్వము, మూడుసమావేశములు ఇట్టి కార్యక్రమముతోనే జరిగెను. ఇదియే రాజ్యాధికార సమావేశమునందును చరిత్రపఠజనున్నది. 1920 సంవత్సరమున బ్రెస్టెల్ గుర్రములోను, 1932 సంవత్సరమున జినోవాలోను, 1927 సంవత్సరమున జనీవాలోను యీసమావేశములు జరిగెను. ఈ సమావేశము లన్నిటిలోను అద్భుతమగు తీర్మానము లేకగడముగ నంగీకరింపబడెను. ప్రపంచార్థికదృష్టినిగూర్చి యీసమావేశములు చర్చించి, దీనికారణములను తొలగించు మార్గములను సూచించెను. సెంట్రలుల్ట్రాకు కార్యక్రమముగూర్చియు, క్రెడిటు అభివృద్ధిగూర్చియు, కరెన్సీ స్థిరత్వముగూర్చియు, ధరల మట్టముగూర్చియు, సుంకముల గూర్చియు, వాణిజ్యనిరోధముగూర్చియు, కార్యక్రమము సూచించబడెను. దీనివైవిధ్య భేదప్రభుత్వములవారును చర్చించికొనవలయునని, కోరబడెను కాని, ఈనిష్కర్షలపై నెట్టిచర్చ గైకొనబడలేదు. పూర్వ ప్రపంచ సమావేశములన్నియు నిష్ఫలమగుటకు కారణ మేమి గలిగెను? ఇంతవరకు అంతర్జాతీయ సహకారమును నిష్ఫలముగావించిన ప్రతిబంధకములను, రాజ్యాధికారముతో సమానములగుటచే, వాగాడంబరముతో గూడిన తీర్మానములు మరల గావించబడును. వీనిని సమావేశములో గూడిన వివిధ ప్రభుత్వములవారును చిత్తు కాలితముల బుట్టలో పారవైచెదరు.”

ఆర్థిక సమావేశము ప్రారంభమగుట కంతకాలమాలేదు. ఆంగ్ల దేశము మరి కొంతకాలము ఓపికతో వేచియుండవలెనని, కోరబడినది. ఆవిమృశించి అంతయు తిన్నగ నడచునని తెలుపబడినది. గత ఎనిమిది తొమ్మిది మా న ము ల లో మంత్రిలు దేశమును నడపించి ప్రజలలో ప్రజాభిమతి గలిగించి యున్నచో, కొంత విశ్వాసము గుడిరెడిది. కాని వారితవరకు సరియగు రీతిని ప్రపంచ రయిరి. జాతీయభావ ప్రేరితతై మాత్రము వారు పాలించు చున్నారు. అభివృద్ధి నుద్దేశించి దైర్యముతో నోక కార్యక్రమమును సూచించి ఆర్థిక సమావేశమును ముందుకు నడిపించుటకు గల యవకాశమును వారు కోల్పోయిరి. ఇప్పటికింకను వారు దారితెన్ను లేక ప్రపంచమును న్నరు. ప్రెస్టెల్ గుర్రు రూజువెల్టుగారు తమకు చేయూత నొనగెదరని, వీరు ఆశించుచున్నారు. అమెరికాగూడ వెనుకకువలసి, అంతర్జాతీయ వ్యవహారముల కలసి విశ్వాసమును కోల్పోవుచున్నది. ఇది మిగుల అశుభవార్తయని రూజువెల్టుగారు నలవోదారులగు మోలీగారు, అంతర్జాతీయ ప్రతినిధులను నిరసించుచు తమతమము తమమైన ఆధారపడి యున్నదని చాటుచున్నారు. ఇంగ్లండును అమెరికాయు ప్రపంచార్థిక సమావేశమునందు కేవలము వాగాడంబరములతోనే ప్రవేశించుచో, దీనివలన అనుకూలఫలము గలుగుట దుర్లభమగును.”

మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రికయు, స్పీడర్ ప్రభుత్వగారును తెలిపిన నిరాశ, ప్రపంచార్థికసమావేశము ప్రారంభమైన విమృశించి మరల తలపడుచున్నది. మాక్స్ బాల్టగారి ప్రసంగము శబ్దబలముతో నిండియున్నది గాని, స్వప్రతినిధులను సూచించుటలేదు. వీరు సూచించిన స్వప్రభుత్వము యుద్ధములవలన పరిష్కార మొక్కటి. దానిని ప్రపంచసమావేశము చర్చించి పరిష్కరించుటకు అమెరికా యంగీకరించునని బోధించెను. ఆయుధవినిర్జన సమావేశమువలననే, ఆర్థిక సమావేశమును సర్వముగ సాధింపవలెనని, అయినను, ప్రపంచార్థికసమావేశమునకు జయము గలుగునగాక యని కోరెదము.

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి ప్రసంగము

శ్రీ శ్రీ గోకేమహాశయునిచే స్థాపించబడిన సర్వోత్కృష్ట ఆఫ్ ఇండియా సంఘపు రాజకీయోద్దేశ్యములతో ఏకీభవించువార్యుమగునన్నను, ఈసంఘపు ముఖ్య దర్శనము సార్వభౌమత్వము దేశవ్యాప్త యము నాకర్షించకమానదు. నిరాడంబరమును సార్వభౌమత్వమును జీవనమును ప్రధానముగా గైకొనిన దేశసేవకు లీ సంఘమునుండి యుద్భవించిరి. శ్రీనివాస శాస్త్రి, పండిత కుంజ్రా, ధర్మగురు, దేవధరు, చంజెత్తె గార్లు మున్నగు సమగ్రులు దేశసేవయందు దారితీరి తమ సంఘమునకును, దేశమునకునుగూడ వన్నె తెచ్చిరి. అధ్యక్షులగు దేవధరుగారు సభకు రాజాలంకారములచే, ఉపాధ్యక్షులగు పండిత కుంజ్రాగారు ప్రారంభోపన్యాస మొనగిరి. మహాత్ముని ఉపవాస వ్రతము నిరసాయముగ ముగిసినందులకు, కుంజ్రాగారు సంతసించి, సత్కారమును మిమింపి నసూధాసమునకు మహాత్ముడు మాగ్రముజూపినందులకు, కుంజ్రాగారు సంతసము తెలిపిరి. సిద్ధూ అధికారులు సమాధానమున కనుకూలురుగ నున్నను, బాంబె యుద్ధభుత్వము వారేమాత్రము అనుకూలముగ లేరనియు, అందుచే స్థానికాధికారుల ప్రోద్బలముచే సంధిప్రయత్నములు విఫలము లయ్యెననియు, కుంజ్రాగారు తెలుపుటయగ, సహకారనాయకులు గావించిన ప్రయత్నముగూడ విఫలమయ్యెననియు చూపిరి. ఆర్థికసమస్యలనుగూడ సర్వోత్కృష్టమున వర్తకముగనున్నది. ఏపక్షమువారు అధికారమునకు వచ్చినను, హిందూదేశము తలిన శక్తిసామర్థ్యములను జూపినచో, సార్వభౌమత్వస్థితి గలుగజోదనియు, భారతీయుల ముక్తి వారి హస్తములందే గలదనియు, వ్యక్తమగుచున్నది. ఈ సంగతిని శాస్త్రి, ప్రభుత్వనిరోధకను గ్రహించజాలకుండుట కోరెనయ్యెను. సర్వోత్కృష్ట ఆఫ్ ఇండియా సంఘమువారి రాజకీయ

మార్గమునుండి మరలించెనని, కుంజ్రాగారు వగచిరి. శ్రేయోత్రమును వీరు నిరసించి, అందలి సూచనలు ప్రజలకసినపు కోర్కెలను గూడ సఫలపరచజాలవని తెలిపిరి. వీరి ప్రసంగముబట్టి, శ్రేయోత్ర సూచనలతో రాజకీయపక్షములలో సేవక్షము వారును తృప్తి చెందలేదని విదితమగుచున్నది. ఈ సంగతిని జాతీయప్రభుత్వపక్షమువారు గ్రహించి నిజస్థితిని గ్రహించుట ధర్మమగును. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి ప్రసంగముగూడ శ్రేయోత్ర సూచనలట్లు తీరిన ఆశాభంగముజూపెను. అయినను మరెకొంత కాలమునకు పరిస్థితులు చక్కబడునని మాత్రము వీరు నమ్ముచున్నారు. కాని సర్వోత్కృష్ట ఆఫ్ ఇండియా సంఘమువారివలె, ఇట్లు ప్రభుత్వమువారిని అట్లు కాంగ్రెసుపక్షమువారిని గూడ నిరసించుటచే, శాస్త్రిగారి యుద్దేశ్యము నెఱవేరుగా? కేవలము మితవాదము వలన, హిందవసమస్య ఎటులపరిష్కారమగునో తెలియకున్నది. అతివాదులకు నిగ్రహము చేయపుట మితవాదులకు యొక సమయమున అవసరమయినను, అదియొక్కటియే రాజకీయ పద్ధతయని భావించుటవలన తమకుగాని ఒరులకుగాని లాభములేదు. త్యాగజీవితమును ప్రధానముగ గొంచిన సర్వోత్కృష్ట ఆఫ్ ఇండియా సంఘమువారు రాజకీయోద్యమ సాధ్యమునకై నిర్ణీతమగు విధానమును నిర్ణయించికొని పని చేయవలయును. అంతయగాని, ఎట్టి నిర్ణీత కార్యక్రమములేకుండ కాలము గడుపుటవలన, యీ సంఘమువలన కలుగగదినంత ప్రయోజనము గలుగకున్నది. అధినివేత రాజ్యసార్వభౌమత్వ స్థితి చాలదూరముగ నున్నదని, శాస్త్రిగారు నడిపిరి. కాని దానిని ఛేదనకు దేవు మార్గమేమో శాస్త్రిగారు తెలుపక పోయెను. అన్యదేశములు సార్వభౌమత్వమును సంపాదించుట కంతకాలమాలేకై ననియు, అందుచే భారతీయుల యుననుతోందరపడి లాభము లేదనియు, ఓరిమి జూపవలెననియు, శాస్త్రిగారు బలికిరి. వీరు సూచించిన ఓరిమి మందిదేగాని, సార్వభౌమత్వ సంపాదనకై ఫలప్రదమగు కృషి నలుపనిచో, అది ఎన్నటికయినను లభించునని శాస్త్రిగారు తలంచుచున్నారా? సంస్థానాధీశులు మొదట జూపించిన సహకార భావమును పిమ్మట జూపలేదని, శాస్త్రిగారు గుండరిరి. బ్రిటీషు సంబంధమును శాస్త్రిగారు విశేషముగ బాగడిరిగాని, గాంధీ ప్రదమగు సంబంధమును హిందూదేశము నిలుపుకొనుటకు, ఇంగ్లండు తోడ్పడనపుడు, హిందూదేశ మేమి చేయవలయును? హిందూదేశము సార్వభౌమత్వము బడయు ప్రయత్నములను ససలేదనాడి యూరకుండవలెనా? మితవాద నాయకులు తమ మితవాదమును, దేశసార్వభౌమత్వస్థితి కనుకూలముగ పరిణమింప జేయవలయును గాని, జడత్వమునకు సాధనములుగ గావించుట మాత్రము ప్రమాదమగును. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారును, శ్రేయోత్ర పక్షముట్లు మిగుల ఆశాభంగము తెలిపిరి. బ్రిటీషు వాదనాము తెలుల విఫలపడువలెనని వీరు చాటిరి. కన్యచైతన్య ప్రపక్షమువారినుండి ఇంతకన్నను ఎక్కువ అనుకూలముగ సూచనలు వెలువడబోవని, శాస్త్రిగారు నడిపిరి. కాని, ఇతరపక్షములవారు హిందూదేశ సార్వభౌమత్వస్థితి ఎక్కువగ తోడ్పడెదరా? ఈ విషయమై శాస్త్రిగారు తెలుల దలచినను, భారతీయుల యనుభవ మిందుకు విరుద్ధమగుచున్నది. ఏపక్షమువారు అధికారమునకు వచ్చినను, హిందూదేశము తలిన శక్తిసామర్థ్యములను జూపినచో, సార్వభౌమత్వస్థితి గలుగజోదనియు, భారతీయుల ముక్తి వారి హస్తములందే గలదనియు, వ్యక్తమగుచున్నది. ఈ సంగతిని శాస్త్రి, ప్రభుత్వనిరోధకను గ్రహించజాలకుండుట కోరెనయ్యెను. సర్వోత్కృష్ట ఆఫ్ ఇండియా సంఘమువారి రాజకీయ

శయము తెలులున్నను, మహాత్ముడు ప్రారంభించిన అన్యోన్యతా నివారణోద్యమమునకు వీరు సలిపిన సహాయమును మరువ వలెలేదు. సర్వోత్కృష్ట ఆఫ్ ఇండియా సంఘపు నివేదికము తెలిపినట్లు, తత్వశ్రుతులగు ధర్మగురు లభిభారత అన్యోన్యతా సంఘ కార్యదర్శిగనుండి పాలుబడిరి. ఉపాధ్యక్షులగు పండిత కుంజ్రాగారు సంయుక్తార్థప్రసంగాధ్యక్షులుగను, అధ్యక్షులుగను దేవధరుగారు మహారాష్ట్ర సంఘాధ్యక్షులుగను జ్ఞానూపాత్రముగ కృషిసలిపిరి. రాజకీయపక్షములను ముందుకురానియక, అన్యోన్యతా నివారణకై గాంధీ మహాత్మునికి తోడ్పడిన సర్వోత్కృష్ట ఆఫ్ ఇండియా సంఘమువారి నేనను ఎంతైనా గాని యాడినను, అధికముగాజాలదు. ఇటులనే వీరు రాజకీయ వ్యవహారములలో గూడ దేశసేవ నలుపువారితో కలసి పాలుబడి, తమ యువేక్షను విడనాడుచో, దేశమున కెక్కువ వేలు నలుపగలరు.

శ్రీ శ్రీ బసవరాజ అప్పారావు పంతులుగారు బసవరాజ అప్పారావుగారు పరలోకగతులైనను దుర్గార్ధపు వినవలసి వచ్చినందుల కెంతయి దింతించెదము. అప్పారావుగారు నలుమది సంతకర్తముల నడివయస్సులో చనిపోయియుండుట, మిగుల చింతాకాంతము. వీరు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమునందు చాల కాలము బనిచేసియుండిరి. వీరికి సరసమగు కవిత్యమును వ్రాయుటయందు గొప్ప నేర్పుగలదు. వీరి కవిత్యము భావగర్భితమై యుండెడిది. వీరు బి. యల్. పరీక్ష పాసయినపిమ్మట, బెజవాడలో న్యాయవాద వృత్తియందు ప్రవేశించిరి. కాని ఆ వృత్తి పట్ల కవులకు యేర్పడు సహజమగు విముఖత వారి కేర్పడియుండుటచే, దాని యందు వారు విశేషోత్సాహము జూపరయిరి. వారు సహజముగ ధీశాలురు. వారు న్యాయవాదవృత్తిని పట్టవలతో నిర్వహించి యుండినచో, దానియందు తప్పక అభివృద్ధిగాంచెదవా రనుటకు నందియవలెదు. వారి గీతములు ఆంధ్రపత్రిక సంతకర్తాది సందికలోను, భారతిలోను తదితర మాసపత్రికలలోను ప్రచురింపబడుచు, చదువరులకు సంతసము నింపుచుండెడిది. అప్పారావుగారు సరళ హృదయులు, ఉదారవంతులు. మరణమునకు పూర్వము, వీరు ఆంధ్రపత్రికలో సేవజేయుటకు డిల్లీకి వెడలియుండిరి. డిల్లీనుండి ఆంధ్రపత్రికకు వార్తలను గూడ బంపుచుండెదవారు. వీరికి అవసాన కాలమునందు రుగ్మత ప్రవేశించి, మనశ్శాంతిపూర్వకముగ, తుదకు ఆకాలమృత్యువారబడిరి. ఆంధ్రభాషా సేవకులగువీరి మరణమునకు భాషాభిమాను లెల్లరును చింతించకమానరు. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము పక్షమున హృదయపూర్వకమగు మా సానుభూతిని వారినితీమణికిని, బంధుగులకును, స్నేహితులకును, అభిమానులకును చేయపు చున్నా రము. అప్పారావుగారికి ఆంధ్రపత్రికలో గోపాల కృష్ణయ్యగారిపై భక్తివిశేషముగలదు. వారి సాన్నిధ్యమునకే అప్పారావుగారు గూడ ఇంతతర్వరలోజనుటసంభవించెను. పరమేశ్వరుడు అప్పారావుగారికి ఆత్మశాంతి నొసగునగాక యని కోరెదము.

కనిష్ఠేను నుండి పొంగయగుట బాంబెయలో అరెస్టు బాంబెయ, జూన్ 12:— ఢిల్లీ పోలీసు స్వీకరణ మండిత బోలారా రామచంద్ర అను వానిని ఒక హిందూ-యూరపి బాంబెయ పోలీసులు నేను అరెస్టు చేసిరి, వీరితో ఛెర్ల కొంగతపము చేసి ఇరవితీ పాటి పాటు ఢిల్లీకి తీసుకు వెళ్లమంటిట వారినులు వారికొక 4000 రూపాయల పరిశోధన జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

1.6 వ ఆర్డెర్ వె శం మహాసభ

నాపాత్రయను నైశ్చక్యము వారీయుద్ధమును, నుపడి చరణోదయను,

1933 సం॥ జూన్ నెల 14, 15 తేదీలు

[illegible]

పాతకలు

ఇట్లు సుధీవిధేయుడు,
చివుక్తుల వేంకటరమణశాస్త్రి,
వేమూరు, గుంటూరుజిల్లా

ది 15 జూన్ 1933 సూర్యోదయకాలము 5—36

యూనాం హరిజన సేవాసంఘం
ప్రచారము

మదరాసు, జూన్ 10:—

తాడిమేటి కుటుంబశాస్త్రి
 శంకరాపురము, నిడదవోలు పోస్టు
 పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

కృష్ణానదినుండి
 మూలపాడుదగ్గర
 కాల్యను నిర్మించు
 స్కీము విడిచిపెట్టబడుట

మదరాసు, జూన్ 10:—
 ఏలూరు కాల్యకు ఈ త్వరకు పున్న టెం.000
 యేకరముల భూమికి నీటి పారుదల గావించుటకై
 కృష్ణానదినుండి మూలపాడు దగ్గర నొక కాల్యను
 నిర్మించు స్కీమును విచారించుటకొరకు ఒక క
 మిటీ నియమించబడవలెనని 1928 జనవరి 25
 తేదీన చెప్పి పరిశోధనా పనులను పరీక్షించి తీర్మా
 నింపబడి యుండెను. ఈ విషయమునాన్ని ప్రభు
 త్వమువారు పీఠి యింజనీరునుయొక్క సలహా
 కోరినపైని యతడు 1928 జూలైలో నొక రిపో

ప్రే గానించి, సమర కాల్య నిర్వహణకు ప్రాంత మందు నీటి మట్టములు తగినంత ఉష్ణోగ్రతముగా తేకసావుటబట్టి కాలయోగ్య నిర్మాణము సాధ్య పడనయ్య, కానీ, నీటి వరలు సమయములందు మట్టములు తగినంత ఉష్ణోగ్రతముగా గానించినచో సమర నీళ్లుము సా ధ్య ప డ వ చ్చు ననియి, ఆ భి ప్రాయము తెలి పేము. అం దున్నది 1929, 1930, 1931 సంవత్సరములలో నీటి వరదుల మట్టముల కొలకలు తీసీకొబడెను. 1920 లో 7 దినములందును, 1930 లో 15 దినములందును, 1931 లో 28 దినములందును, మాత్రమే సదియోగ్య వరదులు నైన చెప్పబడిన

సిగ్ని-మునన తగినంత ఉష్ణతనుట్టుము చేరినట్లు నిరీక్షించితల వలన తెలిసెను. ప్రాకారాలలను బట్టి యాసిగ్ని-ము సాగ్యవృక్షవని భట్టిగమను గ్రీకు యింపనియరు. భట్టిగమను దెవలపెట్టించుకొన్న చారును అట్టిప్రాయ పక్షయన్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వయవారు యాసిగ్ని-మును విడిచిపెట్టుటకు ఉత్తరపు గావించుచున్నారు.

అన్యతాంజనము

4) సంచలనములనుండి హిందూదేశముండం
తీరకు ప్రఖ్యాతి చెందిన దివ్యాంజనము, కరలదిగ
గులక నొప్పులకు సరేవలదిది.

అన్యతాంజనము జెంబు నుండిపోతే తమలకు
స్నేహితునివలె కావాలగును. వెల సరసము.

అన్యతాంజనం చేసిన, ముఖము.

సమైక్య ప్రజామూలకమైన సామాజిక న్యాయం కోసం ప్రజామూలక ప్రభుత్వ ప్రణాళికను గాఢపరిచి, నాటికాగ్రామి బంధువు నియోజకవర్గపరిగ్రహమున నూర్చుల ప్రైవేటు సహకారము నునుపడుచున్న దరఖాత నారన్వయించి, దాని పరిష్కార మనకులే పోలిజున దిద్దార్పణయను, పోలిజున ఉపాధ్యాయులను శిక్షించుటకు వివిధ గ్రామములనుండి యిచ్చుటకు వీర్చియుండితి, నాటికాగ్రామి మెంట్లెక్కిత వచ్చిన పోలిజున సాక్షియంబున పోలిజుననుండి యిచ్చుటకు వీర్చియుండితి, సభ్యుల ఆర్యులనుండి పోలిజులను కలదు, సామాజికమహామర్మని ప్రాణమున గాపాడి పోలిజున రక్షింపజేయమను ప్రార్థన త్వరముగా గావించుట కొరకైన సహకారమును

దేవతా శ్రుతమున నోక్తము లానరింపబడెనట, విదవ ఆంధ్రజిత పారిశవనాయకులకు శ్రీయతః నామ రామమూర్తి డి. ఏ. గారు గాంధీమహాత్మ్యుని ఉద్గ్రోహవాగ్దీక్షను గూర్చియు, సవర్ణము పారిశవసంస్థలకు బూసలనిన విధానమునుగూర్చియు, గాంధీమహాత్మ్యుడు అయ్యగమున నవతారముగియె మానవరక్షిణమున బూనియున్న వివరముగూర్చియు, విభలముగ నుపసంహరించి, పిమ్మట దబాల సూర్యుగారు ప్రసవతయు

మన గాంధీయగ మనియ్య, నట్టికాశాశ్రమపురుషుండగు గాంధీమహాత్ముడు వారిజన సమస్యను విశ్లేషిం ప్రాముఖ్యము నొనగుచుచే వారిజనోద్ధరణకై కృతక జరుగుచున్నది, వారిజనము శ్రద్ధతో గృహిణి చేసి, తనకునెక్కువమని బొందవలయు ఖాసీనించిరి. తమదని శ్రీ మహాత్మా మియ్యపురగారు వారిజన ప్రధాన కర్తవ్యమును గూర్చియు, వారిజన నేపా సంఘములను యేర్పాటుచేసి పట్టణ గ్రామములలో వారిజనోద్ధరణను గృహిణి చేయవలయు విధానమును గూర్చియు, వారిజనలలో నైకమత్యపరచుచున్నది జక్కగ నుపన్యసించిరి. మిగిల వారిజనవిగాక తమోపాధిమని పాము పామునాగి నిలిచి గాంధీ

పశ్చిమ హిందోపదేశములతో, హరిజనుల మూఠావారములను ఖండించెడి పాటలతోను హరిజనుల యభివృద్ధిని నూచించెడి వ్యవస్థలతోను, శ్రమపహానానకతోను ప్రభావగమిని యునుమించు తాను చదియించిన హాత్యంధ్రునిభ్రాతృమను మృతునివలె రవాక్యములతో హాత్యభాగాలకై నమనవలించిరి. శ్రీరాముమూర్తిగారి హాత్యంధ్రుని స్వయముగా నిని నహరికీ లంబదపాత్రమును వారియభ్యుత్సాహతోపదేశములందు హరిజనులను బలంబున తెలియగలవు గాని కేను ప్రాయశాంతు దనువిభజనమునందచర, కేలు గోరూ మాలనాపర కల్లుముగంధా మయమృగ "మానరాకల్లు మాలనాపర" "నూలమానిగల నడి" ధేను మానమేవ మాలనాపర" మొదలైన గం

పరిమనహాలలు శ్రీరంమహాదేవగురు వాడవత్తు
 దు నారిజనల వ్యాపకము లెక్కింపుచునుగాక మా
 లిహితము చేపట్టుచున్నది. లెక్కదారుక కానీవాద్యు
 ని నాగకర్తవరకు పరిమనహాలికిని, నాగంటి బా
 సిని నగారికిని, సరాలకట్టి చేపొందునగురికిని
 వారిలోనొకటక మిగుల మంఠనను చేయాలి రాం
 చిరాయపరిమనహాలికిని కృష్ణా తాపపరిమనుల
 యో ననమునగును.

జనిపెల్లి వెంకట్రావు,
 అధ్యక్షుడు.

నారిజన సేవసంఘము, యాశాం.

వివాహమునకు పూర్వమును, వివాహముయందును, ఆతడు ఆమెకు వంపుచేసాడుగాననడేను. ప్రతివాడును ఆతనిదివంగవు కానిదియనుచు నెరిగి యున్నాడు. ఇంటినిండి బహుటి కలలును, ఆశలును భుజించు నేమితులు ఆతనిని మరచిపోయినవి.

పై యోగియూ ఆరిసి యోగిగృహమున
నాగ్గవేసెను. మొదలు ఆరిసి విగ్రహ
సమీప క్రమకాండల మొనెదిరినది. నూలి
సంగరంతు ముగల అసహ్యములయ్యెను.
అప్పుటికి నాథుడు శ్రేణు హింప డయ్యె.
ఇంకనున్నది ఏ ఆరిసి సంగతు లన్నియు
జుడిచివేయను, నోగ్రతెరుదుల వాతనికివీగ్ర
భయము, అంతయు నాథుని ఉపేక్షలవలననే,
మీరును బాగ్రత సుఖి! భయంకర
వ్యాధివే మిరుగు పట్టుబడవడు. శుభ

దేవతా వస్తుకరణ మన్న—అద ప్రయోగము. నష్టగరమును,

తంజావూరురాంధనాయకరాజు

కరిష్యామి

పల్లము

గ్రంథకర్త: కురుగంటి సీతారామయ్యగారు, యం. ఏ.,
ఉప్పదస్టే, సర్వోత్తముఖాల్ ట్రైబిన్, తంజావూరు.

తేజాపూజకును పరిపాలించు అంధ్ర నాథుడకరాజులచరిత్ర అంధ్ర
 నది ప్రధానాధ్యాయములుగా రాకట్టి. ఈ రాజులప్రాపుత సంస్క
 ర్యములను విరివిగా పెరిగిన అ పాత్రులమున వారసరిత్రను సరి
 సరికరము లుచు చూచుగా అలలు. గ్రంథకర్తగాని ఆపరికరమును, స
 తాంధ్ర గీర్వాణాంధ్ర అంధ్రులకు న సమయము మొదలవలవా
 దిన చరిత్ర, గ్రంథమును ముద్రయించి యీ గ్రంథమునకు రదియ
 లి చరిత్రాంశముల సప్రమా ముగా చరిత్రంపబడినవి. అనందపూ
 రిత్రగ్రంథము చరిత్రాంశములను సత్పురిగింపి యునది. ఇందు
 మునకు సంబంధించిన చరిత్రముల పెరుగుల గలక ను చిరాగిమున
 సమదరిగిన చరిత్రములను గలక ను చిరాగిమున
 తేజ మును గలక ను చిరాగిమున
 రామో: వ

బెంగళూరు మార్కెట్టు

బెంగళూరు, జూన్ 12:-

సెక్యూరిటీలు

గుంటూరు గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు			
మొత్తం పన్ను వేయబడు సంఖ్యలు			శేటు
8½%			80-10-0
8½%	1947/50		92-4-0
4%	1931/36		100-2-0
4%	1934/37		101-1-0
4%	1960/70		98-16-0
4½%	1934		101-15-0
4½%	1955/60		102-1-0
5%	1929/47		
5%	1935		103-8-0
5%	1939/44		104-6-0
8%	1933/36		100-10-0
8½%	1935		108-14-0
8½%	1938/40		107-4-0
పన్ను వేయబడనివి			
6%	1938		100-10-0
5%	1945/55		110-4-0
మైసూరు గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు			
పన్ను వేయబడనివి			
8½%	4-3-0	(1929/44)	100-8-0
4½%	3-13-8	1941/51	116-8-0
1½%	3-12-10	1940	114-0-0
1½%	3-9-0	1938	109-0-0
4-1-3	1955		111-4-0
మొత్తం			98-15-0
ఎంట్రీ డ్యూ			99-4-0
మార్కెట్టు ధరలు నిలుకడగా నుండెను.			
హాటలాప్ పత్రాలుము			
బ్యాంకులు పూర్తిగ చెల్లించినవి			నేటి ధరలు
ఇంజనీయర్ యాఫ్. పి. రు 500			1214-0-0
ఇంజనీయర్ కాంటి	125		292-6-0
ఇంజనీరు	100		102-8-0
మెనుమరు	100		214-8-0
బెంగురు	10		10-6-0
ఇంజనీర్ యాఫ్	25		9-12-0
చేపాంగ	10		8-4-0
చైల్డ్	50		50-0-0
యన్. యం. యన్. పి.	10		10-0-0
వరస			నానుకము
మిశ్రమములు			
పి. పి. చైల్డ్	25		20-8-0
బెంగురు చైల్డ్	100		82-8-0
బ్యాంక్ నోట్ ఆర్డినరి	10		7-8-0
డిప్లో (ప్రిఫర్డ్)	10		6-8-0
పెన్షన్స్	10		9-2-0
బెంగురు ఆర్డినరి	100		95-8-0
డిప్లో (ప్రిఫర్డ్)	100		100-4-0
కలెక్టరు, మిట్టపనూరు			నానుకము
ప్రిఫర్డ్			డిప్లో
కా. పా. డి. ఆర్డినరి			146-4-0
డిప్లో (ప్రిఫర్డ్)			117-8-0
కా. యి. ఆర్డినరి			52-10-0
డిప్లో			226-8-0
మొదటిది			151-8-0
రెండవది			82-6-0
మెసూరు పురగ్ మిట్ట పి. పి. డి. ఆర్డినరి			5-13-0

ఇన్నూరెస్టు		
హేమిడ్రూటిక్	5	5-4-0
ఓరియంటల్స్	500	2643-8-0
రిలే యస్టు	50	12-4-0
డ్యిబెంచర్లు		
క్లోలార్	100	96-6-0
మెసూర్	100	104-6-0
టంపూర్	100	104-8-0
స్పాన్కో	100	101-12-0
మిల్లులు		
బెంగళూరు	100	81-4-0
బకింగ్ హం	100	186-4-0
స్కోకే	100	127-12-0
ప్రెస్ హింద్	2½	1-6-0
విసరస్య	100	42-8-0
నువోరూబా	100	101-8-0
కృష్ణరాజేంద్ర	25	5-2-0
గనులు		
బాలస్టాల్	యస్	10
చాంపియన్	”	10 1-3-4
మెసూర్	”	10 0-13-10½
సెన్టిమూగ్	”	10 2-9-8
స్టార్టమ్	”	10 0-6-10
పెరిస్ స్ట్రలర్	”	10 నామకము
ఓ.మోగా	”	”
మార్కెట్టు వుంచముగా నుండెను.		

Printed and Published by C. Seshagiri Rao, B. A., at Andhra Patrika Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras—Editor C. Seshagiri Rao, B.A.